

view)]. *Ocherki istorii estestvenno-nauchnykh vzglyadov v drevnosti [Essays on the history of scientific views in antiquity]*. Moscow: Nauka: 8-40 [in Russian].

10. Varchenko, T. P. (2009). Semantika masovogo prazdnika [Mass Festival Semantics]. *Vestnik Tambovskogo universiteta [Bulletin of the Tambov University]*, 3(59): 379-383 [in Russian].

11. Yahodzynskiy, S. M. (2018). Virtualnist i ryzomnist: buttia na perekhrestii [Virtuality and rhizome: being at the

crossroads]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu, Proceedings of the National Aviation University*, 2(28): 37-40 [in Ukrainian].

12. Żygułski, K. (1981). Święta i kultura: święta stare i nowe: rozważania socjologa [Holidays and culture: holidays both old and new: considerations by a sociologist]. Warszawa [in Polish].

A. A. Матюхина.

СЕМАНТИКА КАЛЕНДАРНЫХ ЗИМНИХ ПРАЗДНИКОВ НА УКРАИНЕ КОНЦА XX ВЕКА.

В статье исследуется семантика зимних календарных праздников, динамика их изменений в современном украинском обществе. Отмечается, что стремление к ритуализации общественного и индивидуального поведения усиливается в моменты, которые воспринимаются как точки перехода, бифуркации. Именно период зимнего солнцеворота, конец одного календарного года и начало следующего с древности в общественном и индивидуальном сознании воспринимается как определенная точка бифуркации, период, во время которого система может как власть в хаос, так и выйти на новый, высший и лучший уровень. В общественном сознании период становления украинского независимого государства воспринимался именно как точка бифуркации. Именно в такие моменты нация всегда чувствовала и чувствует потребность в консолидации, в демонстрации собственного бытия, субъектности и национально-культурного самоопределения. В статье подчеркивается, что возрождение обрядово-ритуального комплекса традиционных зимних праздников стало ярким проявлением стремления к возрождению национальных ценностей, национальной культуры в целом, выхода на новый уровень национального развития, как в общественном, так и в индивидуальном измерении.

Ключевые слова: праздник, ритуал, семантика, семиотизация, точка бифуркации, национальная культура.

O. Matyukhina

THE SEMANTICS OF CALENDAR WINTER HOLIDAYS IN UKRAINE OF THE END OF THE XX C.

Introduction. The article examines the semantics of winter calendar holidays, the dynamics of their changes in modern Ukrainian society. **The aim and tasks.** The aim of this article is to analyze the semantic aspect of the ritual complex of winter holidays. **Research methods.** The study uses cultural-historical and socio-cultural approaches. Hermeneutic, analytical-deductive, phenomenological methods allow to reveal the dynamics of changes in the rituals of winter holidays in modern Ukrainian society. **Research results.** The author notes that the period of the winter solstice, the end of one calendar year and the beginning of the next has long been perceived and is perceived by the public consciousness and subconsciousness as a certain bifurcation point, a period in which the system can either fall into chaos or shift to a new, higher and better level. Therefore, the tendency to ritualize social and individual behavior intensifies in moments that were perceived and are perceived as periods of transition, bifurcation. The period of formation of the independent Ukrainian state was perceived as such a transitional period in the public consciousness. In fact, in such moments the nation has always felt and still feels the need for consolidation, for the demonstration of its own existence and national cultural self-determination. Semiotic and semantic aspects of the rituals of winter holidays provided an adequate form of expression, met social and individual needs. Rituals of winter holidays seem to reproduce the return to the beginnings, the creation of a new, better, return to life, rebirth. **Discussion.** Determinant in the cultural-philosophical understanding of the sign systems of culture, including holidays, is the information-semiotic concept. This concept was proposed at the Slavic Congress in 1973 by V.V. Ivanov, Yu.M. Lotman, O.M. Pyatigorsky, V.M. Toporov, B.Ya. Uspenskyi. Ukrainian scientists have made a significant contribution into the development of the problem of calendar holidays, semantics, and symbolism of the festive and ceremonial complex of traditional and modern Ukrainian culture. **Conclusion.** The article emphasizes that the revival of the ritual complex of traditional winter holidays has become a clear manifestation of the desire to revive national values, national culture in general, reaching a new level of national development in both social and personal dimensions.

Keywords: holiday, ritual, semantics, semiotization, bifurcation point, national culture.

УДК 316.723:141.113(045)

Т. В. Мерщій

СУБКУЛЬТУРНІ ГРУПИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ

Державна служба якості освіти України

Анотація. У статті досліджується субкультурні групи в умовах трансформації мультикультуралізму. На підставі аналізу проявів феномену субкультурних груп на макорівні й узагальнення основних світових тенденцій розглядається можливість дисгармонізації планетарного розвитку суспільства під час трансформації мультикультуралізму. З'ясовано, що, завдяки процесам глобалізації та стрімкому розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, традиційні форми субкультурних груп модифікуються. По-перше, оновлення науково-технічної сфери соціокультурного простору призводить до зміни існуючих форм соціальної взаємодії та сприяє модифікації субкультурних груп, а по-друге, глобалізація здійснює зворотній вплив на трансформацію мультикультурних процесів. Тому не викликає сумнівів, що специфічність субкультурних груп сучасної доби в умовах інформатизації спонукає до нового осмислення їхньої життєдіяльності в умовах трансформації мультикультурного простору.

Ключові слова: субкультурні групи, модифікація, інформаційно-комунікаційні технології, мультикультуралізм, трансформація мультикультуралізму, глобалізація.

Вступ

З початком XXI століття світ стикається з новими викликами у всіх сферах суспільного життя: змінюються соціально-економічні, соціально-політичні, соціально-культурні та інші відносини. Причому центральне місце відводиться проблемам

дисгармонізації еволюційного перетворення, відображення якого є субкультурні групи і загалом Людина. В цьому випадку потрібно говорити про дисгармонію як зміну існуючих норм, традицій, а не як те, що містить у собі негативні явища. Тільки з часом можливо надати оцінку цьому феномену.

Оскільки людина виступає одночасно як суб'єкт і об'єкт цього процесу, то й взаємозв'язки субкультурних груп виходять за межі системи звичних комунікаційних практик. А це у, свою чергу, впливає на модифікацію субкультури, змінюючи її основні параметри та породжуючи її нові комунікаційні зв'язки. Відбувається зміна субкультурного середовища. Тепер, здебільшого, це не групи за інтересами. Простежується тенденція до існування груп, що носять моментний, здебільшого хаотичний характер. Якщо субкультура початку ХХІ століття переважно означала прийняття людиною її норм, цінностей, світосприймання, манер, стилю життя, а також зовнішніх атрибутів приналежності до даного утворення, то субкультурні утворення останніх років є іншими. Субкультури ніколи не перебували в таких відносинах, як зараз. Створення Інтернету, а пізніше – візуальних майданчиків, онлайн-спільнот, власних сторінок у соціальних мережах є безпрецедентним, адже нічого подібного раніше не існувало. Такої ще глобальної трансформації мультикультуралізму планета Земля ще не знала. Сьогодні в реальному часі можливо спостерігати, як змінюється її величність Людина, під впливом процесу дисгармонізації суспільства.

Інтелектуали Сполучених Штатів Америки створили утопічну ідею «глобального демократичного мегаполісу», що має назву мультикультуралізм, тобто культури в культурі. Для третіх країн, втілення ідеї мультикультуралізму, як і комуністичної, обернулося реальною загрозою для їхніх культур та субкультур. Як зазначає французький філософ Ж. Еллюль, «у розвинутих країнах економіка може функціонувати лише помножуючи фальшиві потреби і створюючи гаджети; в країнах третього світу економіка не може задовольнити голод і забезпечити мінімум благ цивілізації» (Еллюль, 1995:161). У такому випадку Людина неспроможна зрозуміти, що насправді відбувається, оцінити реальні факти. Головним в її житті стає популяризація себе і приєднання до групи їй подібних. Вона бездумно бере участь у всіх масових заходах, говорить нісенітницю з трибун і телеекранів, проводити дозвілля у розвагах і спілкуванні з такими ж, як і вона. Так стають можливі безбар'єрні зв'язки учасників субкультурних груп.

Мета дослідження

Як зазначено вище, сучасний світ зустрічається з новими викликами у всіх сферах свого соціального буття. Нові виклики, з одного боку, тотально інформатизують всі сфери суспільного життя, змінюючи субкультурні групи та звичні комунікативні практики, а з другого боку, вимагають трансформації мультикультурного середовища. У цьому контексті важливим є виявлення взаємовпливу субкультурних груп і феномену мультикультуралізму, який набуває нових форм в умовах глобалізації й призводить до дисгармонізації суспільства, що й виступає метою даного дослідження.

Методологія дослідження

Для досягнення мети і більш конкретних дослідницьких завдань будуть використані соціокультурний та культурно-семантичний підходи. Соціокультурний підхід дозволить розглянути особливості субкультурних груп у соціальних інформаційних мережах у контексті комунікаційних практик, що відбуваються в умовах трансформації мультикультуралізму. За допомогою методу культурно-семантичного аналізу буде досліджено зміни культурного змісту мовних засобів комунікації в процесі спілкування через соціальні інформаційні мережі представників субкультурних груп.

Результати

Протягом конкретної культурно-історичної епохи панують певні стилі, культурні тенденції, традиції тощо. Одночасно в межах однієї культурно-історичної цивілізації співіснують інші культури (масова, народна, елітарна) різних країн, континентів. Мультикультуралізму, викликаним глобалізацією, не уника майже жодна спільнота. Як і глобалізація, мультикультуралізм є багатовимірним і багатоаспектним. У своїй роботі ми розглядатимемо це явище крізь призму існування субкультурних груп, їхньої комунікативних практик, адже міжкультурна комунікація найчастіше веде або до порозуміння, або до виникнення дисгармонії в суспільному житті.

Це вимагає детального розгляду змісту мультикультуралізму як глобального феномену. Так, Ф. Фукуяма ставить під сумнів можливість виживання універсалістських форм культурної ідентичності «під атаками з боку принципової віри в мультикультуралізм, яка переходить межі культурної багатоманітності й вимагає захоплення культурних відмінностей» (Фукуяма, 2003: 382-383). Можна погодитися з думкою автора, адже цінності одного суспільства не можуть бути в пріоритеті іншого.

Деякі інші думки зустрічаємо у працях С. Хантінгтона. Автор переконаний, що феномен мультикультурності є безпосереднім викликом для Сполучених Штатів Америки. Оскільки формування американської нації відбувалося на міжкультурній основі, це утворення носіїв різних культур, представників різних етносів і релігій, і різних рас. А отже, впливові групи інтелектуалів у США «в ім'я мультикультурності обрали об'єктом своєї критики ототожнення США із західною цивілізацією, заперечуючи існування єдиної американської культури, і підтримують расові, етнічні й інші субнаціональні культурні особливості та угруповання» пише автор (Хантінгтон, 2007: 498). Американські прибічники мультикультуралізму прагнуть створити країну з багатьох цивілізацій. Така країна не належить до жодної цивілізації й позбавлена культурного ядра. Можливо, саме тому в США існує постійна сутичка між мультикультуралістами та захисниками західної цивілізації. І останні події стають свідченням боротьби між двома таборами прихильників різних культур.

Л. Дротянко аналізує трансформацію мультикультуралізму з точки зору комунікаційних практик. Дослідниця доходить до висновку, що феномен мультикультуралізму як об'єктивний процес взаємодії різних народів і культур, який є

характерним для світової спільноти з кінця ХХ століття, вносить специфіку в комунікацію між людьми. Перш за все, вона пов'язана зі змінами в засобах спілкування: 1) потреба у виробленні уніфікованих мовних засобів для міжкультурної комунікації; 2) формування специфічної мови Інтернет-комунікацій, що дозволяє користувачам Мережі, які належать до різних націй і етносів, розуміти один одного, використовуючи відповідні слова, знаки, символи, схеми тощо (Дротянко, 2019: 21). Зміни засобів спілкування формують свої субкультурні тенденції розвитку. Субкультури мають нестабільну, розгалужену систему існування. Адже поява соціальних мереж вплинула на їхнє існування та уявлення про їхні нові можливості – субкультури віртуальної реальності, за допомогою використання текстуальної інформації. Сьогодні будь-який досвід мусить бути зафіксований текстом, фото або відео на сторінці профілю (в акаунті користувача соціальної мережі). Це є єдиною умовою для конституювання себе як особистості та надає можливість приєднатися до груп, які поділяють спільні інтереси. Особистість презентує себе долучаючись до чужих, невласних їй дій, речей та інформації. Поглинаючи чужі змісти різноманітних субкультур, вона, з одного боку, значно розширює обсяг поняття свого «Я», а з іншого – звужує його зміст. «Я» – це вже не просто фізичне тіло з психологічними властивостями, це – акаунти в соціальних мережах, це «лайки», «репости», зображення, перелік відвіданих сторінок та сайтів.

Важко не погодитися з дослідницею Т. Подою, яка зазначає, що інформаційний світ став багатополарним, оскільки Інтернет дозволив людині вибирати те джерело інформації, яке вона вважає достовірним. На зміну прямій трансляції інформації прийшли мережі, форуми, блоги, де інформація обговорюється, а не нав'язується напрома. Настала ера «реальної віртуальності», комунікація стала інтерактивною, що дозволяє людині включитися в процес створення і трансляції повідомлень. Інтерактивність дає можливість виявити свою творчість у баченні світу через інтернет-меми, зробити її доступною для загалу (Пода, 2017: 117)

За такою великою кількістю електронних ресурсів, віртуальних спільнот та багатолікості особистості, втрачається сама сутність людини – те, що вона самостійно створила, її реальне «Я» неможливо знайти без цих нашарувань, привласнених інформаційних потоків. Сприйняття людини іншими людьми в сучасну добу часто відбувається через її віртуальне обличчя, через її приналежність до спільнот за інтересами субкультур віртуальної реальності, через кількість репостів, лайків. На перший погляд можливо здатися, що виникає потреба ідентифікації себе з певною соціальною групою Інтернет-мережі, проте сьогодні вкрай важливо і популярно мати образ Самітника. Самітника, який водночас належить до віртуальних субкультурних груп і є генієм, що поширює, лайкає, репостить чужу інформацію. Отже, людина залишається наодинці із собою,

скасовується символічний характер комунікації, зникає тілесність контакту.

Отже, завдяки інформаційним технологіям можливості для конституювання, конструювання себе як Особистості розширено, хоча нова ситуація – трансформація мультикультуралізму містить ризики, що впливають на дисгармонію суспільного життя.

Обговорення

Інформаційно-комунікаційні технології дозволили модифікувати комунікативні практики спілкування в Інтернеті: прискорити швидкість спілкування; скоротити відстань між користувачами; збільшити число «множинних реальностей» та усунути обмеження при ідентифікації, що дозволяє у віртуальному просторі покинути біологічну оболонку; залишити позаду свої соціальні ролі, які щодня виконуються в реальності. Віртуальність посилює нестабільність ідентичності та паралельно надає можливості ідентифікації з різними субкультурними групами Інтернет-мережі. Учасники онлайн-чатів можуть приймати те чи інше рішення, не розкриваючи свого імені, та свого фізичного місцезнаходження, мають змогу ховатися під масками численних вигаданих образів. Інтернет надає можливість особистості приміряти цілий гардероб ідентичностей. Користувач Інтернету перестав розглядатися як пасивний споживач контенту, тепер його творчий інтерактивний потенціал в Інтернеті реалізується в просторі соціальних мереж і віртуальних спільнот.

Як справедливо зазначає М. Кастельс, здійснюється «масова самокомунікація», згідно з якою інформаційно-комунікативні технології сприяють ліквідації бар'єрів, що перешкоджають виходу індивіда в публічний простір, і значно спрощують передачу тієї чи іншої інформації для масової аудиторії. Значення поняття «масової самокомунікації» стає зрозумілим, якщо розглядати його в контексті концепції «мережевої сили», як зазначає М. Кастельс, що дозволяє формувати нові механізми впливу, засновані на мобілізації мережевих ресурсів. Одним з елементів мережевої сили дослідник називає «мережеве переключення» (switching power), тобто об'єднання різних мережевих структур навколо конкретної мети (Кастельс, 2000: 89). Зростання кількості Інтернет-ресурсів та числа їх користувачів призводить до формування в Мережі віртуальної реальності. У зв'язку із цим з'являються віртуальні спільноти, що істотно впливають на запити суспільства та призводять до значного впливу на культуру цього суспільства. Віртуальні спільноти впливають на цінності домінуючої культури, трансформуючи її та створюючи нові соціокультурні форми, такі як субкультурні спільноти Інтернет-користувачів, про що йшлося вище.

У сучасному суспільстві формується своєрідна субкультура Інтернет-співтовариств користувачів, яка стає або є частиною загальної культури нації, або альтернативою їй. Субкультури Інтернет-спільнот здійснюють певний вплив на культурні практики повсякденності їх учасників, особливо молоді. Та змінюються під впливом трансформації

мультикультуралізму. У свою чергу, субкультура у віртуалізованому інформаційному суспільстві набуває нових характеристик: вона має інтерактивний характер, є, здебільшого, цитатною, позастатусною та багатоликою. У середовищі субкультурного простору в Інтернеті виникає феномен електронного слова як мінливого, інтерактивного, що потенційно існує. Електронний текст закликає до співтворчості, цитування, поширення. Сучасне он-лайн спілкування чи листування відрізняється легкістю цитування та маніпулюванням афоризмами, тим самим створюючи можливість становлення та оформлення специфічних субкультур, із власною історією, сленгом, етикетом і специфічною сферою інтересів в Інтернеті. У просторі Мережі користувачі «зустрічаються» за допомогою спеціального програмного забезпечення на різних тематичних сайтах, які дають можливість обмінюватися будь-якою інформацією в режимі реального часу.

Однак, заходячи на форум, сайт чи чат як на агору з бажанням знайти себе і вирішити свою проблему, людина перебуває у компанії таких самих втрачених ідентичностей, що намагаються реалізувати аналогічне бажання. У результаті такого спілкування маємо пошук себе у товаристві, віртуальній спільноті, які не мають жодних точок дотику з істинною ідентичністю людини. Теми для обговорення, цінності групи трансформуються з появою нового члена співтовариства і тому мінливість, поверховість такого співбуття не дають сучасній людині можливості знайти ідентичність через групу. В умовах трансформації мультикультуралізму знайти ідентичність стає ще важче. Такі зміни пов'язані з віртуалізацією простора соціалізації людини. Проте мова йде не про заміну одних цінностей іншими, а саме про трансформацію класичних цінностей відповідно до умов буття людини в інформаційному суспільстві.

Субкультури інформаційної доби в умовах трансформації змінюють класичні цінності й виробляють інший тип мислення та світосприйняття. Усе це створює умови для нових симулятивних стратегій конститування особистості через субкультурні утворення, які поступово витісняють своїх класичних конкурентів – коло реальних друзів та знайомих.

Висновки

Розвиток інформаційних технологій та їх поширення спричиняє зміни у всіх сферах людського буття. Дійсність інформаційної доби постулює певні правила гри для людства. Трансформація мультикультуралізму так чи інакше вносить корективи, змінюючи життя суспільства. Так, люди, що народилися наприкінці ХХ ст., зараз не можуть уявити світ без соціальних мереж, Інтернету та інформації. Швидкісні потоки закодованих смислів накладають серйозний відбиток на субкультури, модифікуючи їх, змінюючи її основні параметри та породжуючи нові комунікаційні зв'язки. Саме спілкування, опосередковане образами, викристалізовує нову основу для угруповань, яка базується на текстуальній й візуальній інформації та

призводить до зміни засобів комунікації, формуючи свої субкультурні тенденції розвитку. Субкультури ХХІ ст. мають нестабільну, розгалужену систему існування. У нових умовах змінюється ставлення її учасників до матеріального світу. Тепер його головною ознакою стає тимчасовий характер речей. Відповідно, таке існування серед миттєвостей відображається й на функціонуванні субкультурних угруповань. Нівелюється значення вічного, традиційного, як в матеріальній, так і в духовній сферах.

За допомогою текстуальної інформації, якою користуються учасники в соціальних мережах, змінилося уявлення про їхні нові можливості. Субкультури віртуальної реальності носять моментний, здебільшого, хаотичний характер. Сьогодні будь-який суб'єктивний досвід мусить бути зафіксований текстом, фото або відео на сторінці профілю. Особистість презентує себе долучаючись до чужих, невласних їй дій, речей та інформації. Поглинаючи чужі змісти різноманітних субкультур втрачається сама сутність людини – те, що вона самостійно створила. Її реальне «Я» не можливо знайти без цих нашарувань, привласнених інформаційних потоків. Сприйняття людини людиною в інформаційну добу часто відбувається через її віртуальне «обличчя», приналежність до спільнот за інтересами субкультур віртуальної реальності тощо.

Теми для обговорення, цінності групи трансформуються з появою нового члена співтовариства і тому мінливість, поверховість такого співбуття не дають сучасній людині можливості знайти ідентичність через групу. В умовах трансформації мультикультуралізму знайти ідентичність стає все важче.

Список літератури

1. Дротянко Л. Г. Комунікація в соціальних мережах і феномен мультикультуралізм / Л. Г. Дротянко // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – Вип. 1 (29). – К.: НАУ, 2019. – С. 20-21.
2. Дротянко Л. Г. Масова культура в інформаційному суспільстві // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – Вип. № 1 (9). – К.: НАУ, 2009. – С. 141-144.
3. Кастельс М. Информационная эпоха : экономика, общество и культура / М. Кастельс. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
4. Онопрієнко В. І. Комунікація в науці як умова створення нового знання / В. І. Онопрієнко // Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – К.: НАУ, 2004. – С. 11-14.
5. Пода Т. А. Інтернет-меми як феномен інформаційного суспільства / Т. А. Пода // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – Вип. 1 (25). – К.: НАУ, 2017. – С. 117-120.
6. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – М.: «Рефл-бук», К.: «Ваклер» – 2001. – 656 с.
7. Фукуяма Ф. Наше постчеловеческое будущее / Ф. Фукуяма. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА, 2009. – 349 с.
8. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон; [пер. с англ. Т. Валмеева]. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА, 2007. – 571 с.
9. Элльоль Ж. Технологический блеф / Ж. Элльоль // Философские науки. – 1995 – № 9 – С. 152-178.

References

1. Castells, M. (2000). *Informacionnaya epokha : e'konomika, obshhestvo i kul'tura* [The information age: economics, society and culture]. Moscow:GU VshE' [inRussian].

2. Drotianko, L. (2009). Masova kultura v informatsiinomu suspilstvi [Mass culture in the information society]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu, Proceedings of the National Aviation University*, 1(9): 141-144 [in Ukrainian].
3. Drotianko, L. (2019). Komunikatsiia v sotsialnykh merezhakh i fenomen multykulturalizm [Communication in social networks and the phenomenon of multiculturalism]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu, Proceedings of the National Aviation University*, 1 (29): 20-21 [in Ukrainian].
4. Ellull, J. (1995). Tekhnologicheskij bluf [Technological bluff]. *Philosophical Sciences*, 9: 152-178 [in Russian].
5. Fukuyama, F. (2009). *Nashe postchelovecheskoe budushchee* [Our posthuman future]. Moscow: AST [in Russian].
6. Huntington, S. 2007. *Stolknovenie civilizatsij* [Clash of civilizations]. Moscow: ACT [in Russian].
7. Onoprienko, V. (2004). Komunikatsiia v nauksi yak umova stvorennia novoho znannia [Communication in science as a condition for creating new knowledge]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu, Proceedings of the National Aviation University*: 11-14 [in Russian].
8. Pocheptsov, G. (2001). *Teoriya komunikaczii* [Theory of communication]. Moscow: Refl-book, Kiev: Vakler [in Russian].
9. Poda, T. (2017). Internet-memy yak fenomen informatsiinoho suspilstva [Internet memes as a phenomenon of the information society]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu, Proceedings of the National Aviation University*, 1(25): 117-120 [in Ukrainian].

Т. В. Мерщій

СУБКЪЛТУРНЫЕ ГРУППЫ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМА

В статье исследуются субкультурные группы в условиях трансформации мультикультурализма. На основании анализа проявлений феномена субкультурных групп на макроуровне и обобщение основных мировых тенденций рассматривается возможность дисгармонизации планетарного развития общества при трансформации мультикультурализма. Выяснено, что благодаря процессам глобализации и стремительному развитию информационно-коммуникационных технологий, традиционные формы субкультурных групп модифицируются. Во-первых, обновление научно-технической сферы социокультурного пространства приводят к изменению существующих форм социального взаимодействия и способствуют модификации субкультурных групп, а во-вторых, глобализация осуществляет обратное влияние на трансформацию мультикультурных процессов. Поэтому, не вызывает сомнений, что специфичность субкультурных групп современности в условиях информатизации побуждает к новому осмыслению их жизнедеятельности в условиях трансформации мультикультурного пространства.

Ключевые слова: субкультурные группы, модификация, информационно-коммуникационные технологии, мультикультурализм, трансформация мультикультурализма, глобализация.

T. Mershchii

SUBCULTURAL GROUPS IN CONDITIONS OF MULTICULTURALISM TRANSFORMATION

Introduction. With the beginning of the XXI c. the world is experiencing new challenges in all spheres of public life, changing socio-economic, socio-political, socio-cultural and other relations. And this, in turn, affects the modification of the subculture, changing its basic parameters and creating its new communication links. There is a change in the subcultural environment. Now, for the most part, the subcultural groups are not affinity groups. There is a tendency towards existing of momentary, mostly chaotic, groups. Subcultures have never been in relations they are now. Internet development, and further – visual platforms, online communities, own pages on social networks start-up is unprecedented, because nothing like this has existed before. **The aim and the tasks** are: revelation of the interaction of subcultural groups and the phenomenon of multiculturalism, which takes new forms in the context of globalization and causes the disharmony of society. **Research methods** are: socio-cultural and cultural-semantic approaches. The socio-cultural approach allows studying the features of subcultural groups in social information networks into communication practices in the context of the transformation of multiculturalism. Changes in the cultural content of linguistic means of communication into social information networks of representatives of subcultural groups are studied using cultural-semantic analysis. **Research results.** Like globalization, multiculturalism is multidimensional and multifaceted. The phenomenon of multiculturalism is an objective process of interaction between different peoples and cultures, which has been characteristic of the world community since the end of the XX c. and shaped communication between people. Changes in the communication means shape their subcultural development trends. Subcultures have an unstable, branched system of existence. After all, the emergence of social networks has influenced their existence and perception of their new capabilities – subcultures of virtual reality, with the help of textual information. Nowadays, any experience must be recorded in text, photos or videos on the profile page. **Discussion.** A man introduces himself by joining other people's actions, things and information that are not his own. Absorbing contents of various subcultures, the very essence of man (the one he independently created) is lost, his real "I" cannot be found without appropriated information flows. Perception of a person by other people in modern times often occurs through his virtual face, because of his belonging to communities of interest, subcultures of virtual reality. **Conclusion.** Topics for discussion, the values of the group are being transformed with the advent of a new member of the community and therefore the variability, superficiality of such co-existence do not allow modern man to find identity within the group. In the context of the transformation of multiculturalism, finding identity becomes even more difficult.

Keywords: subcultural groups, modification, information and communication technologies, multiculturalism, transformation of multiculturalism, globalization.